

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Ducháčka a soudců JUDr. Ivy Trávníčkové, Ph.D. a Mgr. Jiřího Kopeckého ve věci žalobců a) **Milana H** nar. bytem Pardubice, 19, b) **Leony K**, nar. bytem Staré Hradiště, a c) **Anety H** nar. bytem Pardubice, všichni zast. JUDr. Pavlem Jelínkem, Ph.D., advokátem se sídlem Pardubice, Dražkovice 181, proti žalovanému **Nicolasi Š**, nar. bytem Vysoké Mýto, zast. Mgr. Janem Lipavským, advokátem se sídlem Hradec Králové, Velké náměstí 135/19, o **náhradu nemajetkové újmy vzniklé v důsledku úmrtí osoby blízké**, o odvolání účastníků proti rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 4.5.2016, č.j. 5C 172/2015-53,

t a k t o :

I. Rozsudek okresního soudu se v napadených výrocích I až III **m ě n í** tak, že

Žalovaný je povinen zaplatit žalobci a) částku ve výši 325.000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Žaloba se zamítá v části, v níž se žalobce a) domáhal zaplacení další částky ve výši 425.000 Kč.

Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni b) částku ve výši 375.000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Žaloba se zamítá v části, v níž se žalobkyně b) domáhala zaplacení další částky ve výši 375.000 Kč.

Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni c) částku ve výši 130.000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Žaloba se zamítá v části, v níž se žalobkyně c) domáhala zaplacení další částky ve výši 620.000 Kč.

- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před okresním soudem.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Ústí nad Orlicí soudní poplatek za řízení před okresním soudem ve výši 6.500 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před odvolacím soudem.
- V. Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Ústí nad Orlicí soudní poplatek za odvolací řízení ve výši 2.000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud svým rozsudkem uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci a) částku 250.000 Kč (výrok I.), žalobkyni b) částku ve výši 300.000 Kč (výrok II.), žalobkyni c) částku ve výši 100.000 Kč (výrok III.) a ve zbytku žalobu, v níž se žalobci domáhali zaplacení dalších částek, zamítl. Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV.) a žalovanému bylo uloženo zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Ústí nad Orlicí soudní poplatek ve výši 6.500 Kč (výrok V.).

Rozhodl tak o požadavku žalobců, aby každému z nich žalovaný zaplatil částku 750.000 Kč z titulu náhrady nemajetkové újmy podle § 13 zákona č. 40/1994 Sb., občanského zákoníku (dále také jen obč. zák.), která jim vznikla v důsledku jeho jednání dne 5.6.2013, kdy při autonehodě, kterou zavinił, zemřela Nella H . Ta byla dcerou žalobců a) a b) a polorodou sestrou žalobkyně c). Tvrdili, že v rámci trestního řízení před Okresním soudem v Ústí nad Orlicí jim byla přiznána náhrada škody podle § 444 odst. 3 obč. zák. a s ostatními nároky na náhradu škody a nemajetkové újmy byli odkázáni na občanskoprávní řízení. Žalobci své nároky odůvodňovali mírou zásahu do jejích osobnostních práv, kdy v důsledku nezvratného zásahu do soukromí utrpěli značnou citovou ztrátu a museli vyhledat odbornou pomoc psychologa.

Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí. Zdůraznil, že dopravní nehodu u obce Z způsobil z nedbalosti a žádná z okolností zvyšující společenskou škodlivost jeho jednání, jako např. řízení pod vlivem návykových látek, riskantní jízda a překročení povolené rychlosti, nebyla zjištěna. Tvrdil, že žalobcům, nad rámec trestním soudem přiznané náhrady škody podle § 444 odst. 3 obč. zák., dobrovolně zaplatil částku 35.000 Kč každému z žalobců a) a b) a částku 20.000 Kč žalobkyni c). Dále namítal, že svého činu hluboce litoval, opakovaně se žalobcům omlouval a i každému z prarodičů zemřelé Nelly vyplatil částku 10.000 Kč. Popsal též prožívání své osobní ztráty ze smrti dcery žalobců a své výdělkové poměry, které mu neumožňují žalovanou částku zaplatit. Neshledával žádný zákonný důvod pro přiznání peněžité satisfakce nad rámec § 444 odst. 3 obč. zák.

Pro rozhodnutí okresního soudu byla podstatná následující skutková zjištění.

Z rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 27.11.2013, č.j. 3T 217/2013-215, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 11.3.2014, č.j. 13To 65/2014-236, okresní soud zjistil, že žalovaný byl pravomocně shledán vinným ze způsobení z nedbalosti smrti jinému proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona, čehož se dopustil dne 5.6.2013, kdy jako řidič osobního vozidla zn. Fiat na přímém úseku vozovky, v rozporu s § 4 písm. a) a § 11 odst. 1 z. č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, vjel z nezjištěných příčin do protisměru, pokračoval vlevo mimo komunikaci, kde vozidlo narazilo pravým bokem do stromu, došlo ke zranění jeho spolujezdkyně Nelly H., nar., která na následky utrpěných zranění na místě zemřela. Tím spáchal přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku, za což byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 2 let s podmíněným odkladem výkonu trestu na zkušební dobu 3 roky, k čemuž mu byl uložen trest zákazu činnosti – řízení motorových vozidel na dobu 4 roků. Současně mu byla trestním soudem uložena povinnost nahradit poškozeným žalobcům škodu podle § 444 obč. zák., žalobci a) ve výši 283.138 Kč, žalobkyni b) ve výši 240.000 Kč a žalobkyni c) ve výši 175.000 Kč, když s ostatními nároky na náhradu škody a nemajetkové újmy byli odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.

Z rodného listu žalobkyně c) a z úmrtního listu zemřelé Nelly Hruškové učinil soud prvního stupně zjištění, že žalobkyně c) je dcerou žalobce a) a Nella Hrušková zemřela dne 5.6.2013.

Ze spisu Okresního soudu v Ústí nad Orlicí, sp. zn. 3T 217/2013, okresní soud zjistil, že žalovaný vedl korespondenci s rodiči zesnulé Nelly. Dopisem ze dne 17.6.2013 nabídl žalobci a) pomoc a projevil lítost nad tím, co se stalo. Dopisy ze dne 7.10.2013 reagoval na přípis od právního zástupce žalobců a nabídl opět pomoc, slíbil, že udělá vše, co bude v jeho možnostech a co mu dovolí zdravotní stav. Současně žalobcům a) a b) sdělil, že těmto záležitostem nerozumí, a proto požádal právníka o pomoc. Žalovaný se prostřednictvím svého zástupce, dopisem ze dne 15.10.2013, opakovaně žalobcům omluvil, nabídl osobní setkání s rodinou zesnulé Nelly a pomoc, včetně finanční a s uplatněním škody u pojišťovny. Projevil srozumění s tím, že zasáhl do osobnostních práv žalobců a že je připraven k určité kompenzaci. Žalobci, dopisem jejich zástupce ze dne 7.11.2013, požadovali po žalovaném náhradu nemajetkové újmy ve výši 750.000 Kč pro každého. Žalovaný, dopisem svého

zástupce ze dne 13.11.2013, navrhl opět osobní setkání. Uvedl, že není v jeho silách zaplatit požadovanou částku na náhradě nemajetkové újmy, tvrdil však také, že je schopen zavázat se k plnění v celkové výši 1.375.000 Kč ve splátkách po 20.000 Kč, kdy první platbu ve výši 120.000 Kč je již připraven realizovat. Z e-mailové zprávy ze dne 25.11.2013, ve spojení s dopisem zástupce žalovaného ze dne 25.11.2013, a příkazu k úhradě z téhož dne vyplývá, že žalovaný zaplatil žalobci a) a žalobkyni b), každému částku 35.000 Kč, žalobkyni c) částku 20.000 Kč a každému z prarodičů zemřelé Nelly po 10.000 Kč, celkem 120.000 Kč. Z protokolu o hlavním líčení trestního soudu ze dne 27.11.2013 je zřejmé, ve spojení s výpovědí žalobce a), že se žalovaný den před hlavním líčením setkal s žalobci a) a b) a i při jednání soudu projevil lítost za to, co způsobil. Z protokolu o výsledku obviněného ze dne 14.10.2013 se podává, že žalovaný psal rodině zemřelé Nelly dopis, v němž pozůstalým nabídl pomoc. Z úředního záznamu o podaném vysvětlení ze dne 1.7.2013 vyplývá projevená lítost žalovaného i vědomí toho, že dopravní nehodu zavinil on.

Z dopisu žalovaného, bez uvedeného data sepsání, předloženého zástupcem žalovaného při jednání okresního soudu, učinil okresní soud zjištění, že žalovaný projevoval ochotu udělat maximum pro to, aby bolest žalobců zmírnil. Sděloval schopnost měsíčně ušetřit 3.500 Kč a posílat je na účet. Vyslovoval též ochotu podporovat vzniklou nadaci Nelly Hruškové.

Z účastnické výpovědi žalobce a) učinil soud prvního stupně zjištění, že měli s Nelly společné zájmy. Hrál s ní na piano, sledoval, jak se učí. Věděl o jejích kamarádkách, chodil s ní na koncerty. Přesto, že o citových záležitostech mluvila spíše s matkou, věděla, že mu o nich matka řekne. Společně se též věnovali jachtingu, učila se vše kolem lodí, jezdili na společné dovolené. Žalovaného až do dopravní nehody neviděl a osobně neznal, avšak věděl o něm. Po nehodě mu telefonoval otec žalovaného, se žalovaným se osobně setkal den před projednáváním trestní věci. Žalovaný nevěděl o dohodách, o kterých se jednalo s jeho otcem nebo mezi právními zástupci účastníků. Žalovaný psal žalobcům a) a b) dopisy, na které mu tito odpovídali. Žalobce a) jednal s žalovaným o jeho příspěvcích do nadace, žalovaný se však kromě dopisů neozval a přesto, že o existenci nadace věděl, mimo peněz, které obdržel z vyplacené pojistky, ničeho pozůstalým nezaplatil. Otec žalovaného přislíbil, že po skončení trestního řízení zaplatí na účet nadace 2.000.000 Kč, ale později došlo k odstoupení od tohoto slibu. Žalobce a) říkal žalovanému, že by žalobci byli rádi, kdyby žalovaný zaplatil určitou finanční částku vcelku a že může přispět na účet nadace. Žalobci a) není známo, že by žalovaný zprostředkoval nějaký příspěvek do nadace. Žalobce a) se po tragické nehodě léčí s psychickými obtížemi u svého praktického lékaře.

Z výpovědi žalobkyně b) okresní soud zjistil, že zesnulá Nella byla její dcerou, narozenou v letech žalobkyně b), a v době dopravní nehody jejím jediným dítětem. Žalobkyně c) je dcerou žalobce a) z prvního manželství. Zesnulá Nella žila společně s žalobci a) a b). Přesto, že žalobkyně c) byla v péči své matky, u žalobců a) a b) byla často a v dospívání u nich i bydlela. Žalobkyně b) věděla o všem, co Nella dělala, jaké měla kamarády, jak mezi nimi byla oblíbená, jaké měla vztahy s chlapci, rozebíraly spolu veškeré citové záležitosti. Když spolu cestovaly, mluvily spolu po celou dobu jízdy, než Nella vystoupila. Se žalovaným se Nella znala 2 roky, doma jí nenavštěvoval. Žalovaného viděla žalobkyně b) poprvé den před jednáním trestního soudu. Po dopravní nehodě žalobci zřídili

nadaci pro pomoc obětem silničních nehod. V době tragické události žalobkyně b) nepracovala, byla v domácnosti. Nyní je na rodičovské dovolené s dcerou . . . , narozenou v roce 2015. Od žalovaného obdržela finanční částku 35.000 Kč, od pojišťovny částku 240.000 Kč. K zaplacení jiných peněz ze strany žalovaného nedošlo, ani k předběžné dohodě o výplatě finančních prostředků v budoucnu. Od tragické události se žalobkyně b) léčí na psychiatrii, užívá antidepresiva, což je také důsledek toho, že její matka dne 5.6.2013 zkolabovala a od té doby se pohybuje na invalidním vozíku.

Z výpovědi žalobkyně c) učinil soud prvního stupně zjištění, že zemřelá Nella byla její sestra. Když byla žalobkyně c) malá, jezdila do rodiny žalobců a) a b) jednou za 14 dní na víkendy, v létě i častěji. S Nelly si hrály, svěřovaly se se svými starostmi i radostmi. I poté, co žalobkyně c) začala bydlet sama a chodit do zaměstnání, se se zemřelou vídala, ta ji navštěvovala v zaměstnání. Trávily spolu volný čas, každý rok i dovolené. Společné kamarády neměly, neboť mezi nimi byl 5 letý věkový rozdíl a z tohoto důvodu ani nejezdily jen samy dvě na nějaké akce. Navzájem však své kamarády znaly. Po dopravní nehodě žalobkyně c) nemohla užívat antidepresiva, neboť byla 3 měsíce po porodu.

Po právní stránce soud prvního stupně posoudil věc podle obč. zák., účinného v době dopravní nehody, kdy došlo ke škodnému následku. Zopakoval, že již v trestním řízení byly žalobcům přiznány částky dle § 444 odst. 3 obč. zák., konkrétně žalobcům a) a b) 240.000 Kč a žalobkyni c) 175.000 Kč. Vyložil dále, že se v soudní praxi připouští paralelní uplatnění nároku na náhradu škody za usmrcení osoby blízké podle ust. § 444 odst. 3 obč. zák. a nároku na finanční kompenzaci nemajetkové újmy za porušení práv na ochranu osobnosti podle § 11 a § 13 obč. zák. Tento paralelní nárok na odškodnění nemajetkové újmy lze přiznat, pokud nebude postačující morální zadostiučinění a došlo k újmě na osobnostních právech ve značné míře. Předestřel dále, že pro určení výše přiměřeného zadostiučinění v penězích zákon stanoví jako kritéria posouzení míry závažnosti vzniklé nemajetkové újmy a zvážení okolností, za kterých k neoprávněnému zásahu do osobnosti fyzické osoby došlo. V tomto směru pak přiblížil některé závěry rozhodnutí Nejvyššího soudu – 30Cdo 2003/2014, 30Cdo 1577/2009, 30Cdo 947/2011, 30Cdo 2545/2008 a 4Tdo 1402/2015 a Ústavního soudu – I. ÚS 2844/14.

Uzavřel, že v projednávané věci jednorázové odškodnění podle § 444 obč. zák. nepředstavuje dostatečnou satisfakci za vzniklou újmu na osobnostních právech žalobců a je tedy třeba jim poskytnout další relutární satisfakci podle § 13 odst. 2 a 3 obč. zák. Je to dáno tím, že žalobci a) a b) v důsledku jednání žalovaného přišli o dceru ve věku, kdy začínala samostatně žít a pro všechny žalobce je ztráta takové blízké osoby největší ztrátou, s níž se mohou ve svém životě setkat. Při rozhodování o oprávněnosti nároku žalobců na náhradu nemajetkové újmy a její výši zohlednil okresní soud zejména závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 12.4.2016, č.j. 4Tdo 1402/2015-97, a v nálezu Ústavního soudu ze dne 22.12.2015, sp. zn. I. ÚS 2844/14.

Shledal dosud přiznanou náhradu škody podle § 444 obč. zák. ve výši 240.000 Kč za nedostatečnou, neboť neodpovídá okolnostem případu, ani srovnatelným částkám za objektivně podobné újmy. Uzavřel, že základní částkou, která by v dané věci měla být přiznána za smrt blízké osoby, by měla být částka 500.000 Kč.

Na straně žalobců okresní soud hodnotil intenzitu jejich vztahů se zemřelou, věk zemřelé a pozůstalých, hmotnou závislost pozůstalých na zemřelé a případné poskytnutí jiné satisfakce. Vyšel z toho, že všichni žalobci utrpěli psychickou bolest ze ztráty velmi blízkého člověka, která je omezila v ostatních aktivitách a přerostla až do potřeby léčení psychických obtíží různé intenzity. Nejvíce postihla tato bolest žalobkyni b), která jako matka zesnulé s ní měla nejintenzivnější možný vztah z osob blízkých. V době nehody se jednalo o její jedinou dceru, byly si velmi blízké, svěřovaly se i s těmi nejintimnějšími záležitostmi, společně trávily volný čas a dovolené. Proto soud prvního stupně navýšil základní náhradu nemajetkové újmy pro danou věc (500.000 Kč) o dalších 75.000 Kč s tím, že částka 240.000 Kč byla žalobkyni b) zaplacená na základě trestního rozsudku, částku 35.000 Kč žalovaný zaplatil dobrovolně z prostředků získaných z havarijního pojištění a k zaplacení tak zbývá částka 300.000 Kč.

Stejně blízký vztah sledal okresní soud mezi žalobce a) a zesnulou Nellou. Také žalobce a) utrpěl psychickou bolest ze ztráty své dcery, s níž si byli blízcí. Znal její kamarády, měli společné koníčky, ve kterých ji podporoval – hrál s ní na piano, chodil na koncerty, věnovali se jachtingu, jezdili na společné dovolené. I žalobce a) se v důsledku psychického utrpení stále podrobuje léčbě. Přesto jeho vztah k zesulé dceři soud nehodnotil tak těsně blízký, jako vztah mezi matkou a dcerou, a proto mu přiznal zvýšení základní náhrady o 25.000 Kč, celkem tedy částku 525.000 Kč, kdy 240.000 Kč již bylo uhrazeno na základě trestního rozsudku, 35.000 Kč zaplatil žalovaný z vyplaceného havarijního pojištění, k zaplacení proto zbývá částka 250.000 Kč.

I žalobkyně c) utrpěla ztrátou své sestry psychické trauma. Vztah mezi nimi byl velmi dobrý, nadstandardní, často se vídaly, trávily spolu volný čas a společné dovolené. Dle názoru soudu prvního stupně takovým nadstandardním vztahům odpovídá zvýšení základní částky stanovené § 444 odst. 3 písm. e) obč. zák. na částku 295.000 Kč. Rekapituloval, že částka 175.000 Kč byla žalobkyni c) uhrazena na základě trestního rozsudku a částka 20.000 Kč dobrovolně žalovaným z vyplaceného havarijního pojištění.

Při stanovení výše shora uvedených náhrad zvažoval okresní soud též věk zesulé, které bylo v době tragické události 11 let a měla před sebou celý život, z něhož část mohla trávit společně se svou rodinou. Otázku hmotné závislosti pozůstalých na zesulé Nelle okresní soud nehodnotil s odůvodněním, že na ni žalobci nebyli hmotně závislí.

Na straně žalovaného, jako osoby odpovědné za vznik újmy, soud hodnotil jeho postoj, majetkové poměry, míru zavinění a možnost reálného uspokojení přiznaných nároků. Neshledal žádné výrazné skutečnosti, které by vybočovaly z obdobných případů a měly za následek snížení výše uvedených částek nemajetkové újmy. Žalovaný se za své jednání všem zúčastněným osobám omluvil, a to zpravidla písemně. S rodiči zesulé Nelly se osobně setkal jednou. Takový postoj však, ve spojení s dalším jednáním žalovaného, nelze považovat za projev lítosti v té míře, která by měla vliv na snížení dopadu jeho jednání na poškozené v satisfakčním smyslu. K určitému zadostiučinění jistě došlo vynesením trestního rozsudku, kterým byl žalovaný uznán vinným ze spáchání nedbalostního trestného činu. Tuto nedbalost soud prvního stupně hodnotil jako neutrální prvek, na rozdíl od situací, v nichž by jednání vykazovalo úmysl nebo zvláště zavrženíhodný úmysl. Svou lítost projevoval žalovaný zejména písemně, často jako reakci na podniknuté kroky žalobců (poškozených). Pokud jim

platil finanční částky, jednalo se vždy o prostředky získané z pojištění, jiné prostředky žalobcům nezaplatil, byť sliboval kompenzaci nemajetkové újmy. Nabízel splácení finančních prostředků měsíčními platbami nebo zaplacení částky 38.500 Kč, kterou našetřil. Poněvadž k uvedeným platbám nikdy nedošlo, nelze takový postoj žalovaného hodnotit jako způsobilý ke snížení náhrady nemajetkové újmy. Okresní soud též negativně hodnotil, že se žalovaný pro svůj tvrzený psychický stav nebyl schopen dostavit k jednání soudu, zatím co žalobci, značně postižení úmrtím blízké osoby, se dostavili a vypovídali o následcích způsobené dopravní nehody. I s ohledem na tyto skutečnosti okresní soud neshledal důvody pro snížení shora uvedených částek náhrady nemajetkové újmy.

Zvažoval též, zda finanční částky přiznané žalobcům, nemohou být pro žalovaného z hlediska jeho majetkových poměrů likvidační, tj. aby mu neznemožnily vést snesitelný a lidsky důstojný život. V tomto směru soud prvního stupně uzavřel, že předmětem dokazování nebyly žalovaného příjmy, je však zřejmé, že jde o mladého člověka v produktivním věku, který mu umožní zaplatit uloženou povinnost. Vysvětlil, že není významné, zda v době přiznání tohoto nároku disponuje žalovaný výraznějším majetkem nebo jaké jsou nyní jeho příjmové poměry, a to právě s ohledem na jeho věk a z toho vyplývající možnost vzniklou újmou v budoucnu uhradit bez likvidačních následků pro jeho osobu.

Okresní soud též vyložil, proč neprovedl důkaz novinovými články, předloženými žalovaným za účelem prokázání, že ovlivnily jeho psychický stav a proč neodročil jednání za účelem výslechu žalovaného, který se k jednání okresního soudu nedostavil, protože se na to psychicky necítil.

O nákladech řízení rozhodl soud prvního stupně podle § 142 odst. 2 o.s.ř. a žádnému z účastníků nepřiznal právo na jejich náhradu, neboť žádný z nich neměl ve věci plný úspěch.

Protože byli žalobci v řízení osvobozeni od placení soudních poplatků, vyměřil okresní soud v rozsahu přiznaného nároku podle § 2 odst. 3 z. č. 549/1991 Sb., ve spojení s položkou I Sazebníku soudních poplatků, soudní poplatek žalovanému.

Proti rozsudku okresního soudu podal žalovaný včasné odvolání. Namítal, že při stanovení výše náhrady nemajetkové újmy nebyla okresním soudem dodržena zákonná hlediska v § 136 o.s.ř., protože i úvaha soudu, na jejímž základě určí výši nároků, podléhá hodnocení a soud je povinen opírat se o konkrétní a přezkoumatelná hlediska. Zejména v případě žalobkyně c) však okresní soud částku 295.000 Kč stanovil zcela volně. Brojil též proti tomu, že se soud prvního stupně řádně nevypořádal s jeho tvrzením, že pariční lhůta pouhých 3 dnů k zaplacení přiznaných částek pro něj bude likvidační. Napadal dále postup okresního soudu, který neodročil jednání za účelem výslechu žalovaného a dovozoval, že tak byl zkrácen na svých procesních právech. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu změnil a žalobu v celém rozsahu zamítl.

Rozsudek okresního soudu, co do výroků I. až IV., napadli odvoláním i žalobci. Podstatou jejich odvolání byl nesouhlas s výší přiznaných částek. Zopakovali svá tvrzení ohledně mimořádné kvality jejich vztahů se zesnulou Nellou, i to, že postoj žalovaného

nepřispěl k dobrému psychickému stavu žalobců. Navrhli změnu rozsudku okresního soudu a opakovaně uplatnili svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 750.000 Kč pro každého z nich.

Odvolací soud přezkoumal rozsudek okresního soudu podle § 212, § 212a o.s.ř. a dospěl k následujícím závěrům.

Odvolání žalobců je důvodné.

Předně je třeba uvést, že okresní soud provedl ve věci dostatečné dokazování, přičemž z provedených důkazů učinil správná a odpovídající skutková zjištění, která následně promítl do srozumitelného a výstižného závěru o skutkovém stavu.

Odvolací soud proto z důvodu stručnosti na skutkové závěry a skutková zjištění okresního soudu odkazuje. Odvolací soud sdílí názor okresního soudu ohledně aplikace pravidel zákona č. 40/1964 Sb. na danou věc. Lze v tomto směru odkázat na § 3079 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále také jen o.z.). Obdobný závěr pro případ, kdy vytykanému zásahu do práva na ochranu osobnosti došlo před 1.1.2014, tedy před účinností zákona č. 89/2012 Sb., avšak řízení je vedeno právě po účinnosti tohoto zákona, aproboval např. Ústavní soud ČR ve svém nálezu ze dne 22.12.2015, sp. zn. I. ÚS 2844/14 (bod 45.odůvodnění).

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 6.3.2012, sp. zn. I. ÚS 1586/09, uzavřel, že dle § 13 odst. 1 a 2 obč. zák. má fyzická osoba právo domáhat se zejména, aby bylo upuštěno od neoprávněného zásahu do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby bylo dáno přiměřené zadostiučinění, přičemž pokud by se nejevilo postačujícím toto morální zadostiučinění proto, že byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích (tzv. relutární náhrady). Citované ust. § 13 odst. 2 obč. zák. pro přiznání relutární náhrady předpokládá značnou míru dotčení osobnosti fyzické osoby, a to za situace, kdy by se tak nejevilo postačujícím morální zadostiučinění podle § 13 odst. 1 obč. zák. Ústavní soud dále uvedl, že si je vědom, že optimalizace mezi základními funkcemi přiměřeného zadostiučinění a specifika každého jednotlivého případu vylučují pevnou, zákonem stanovenou standardizaci sazeb či hranic, ať již minimální nebo maximální, exaktní metodiku výpočtu nebo existenci nějakého bodového ohodnocení, na jejichž základě by se výše relutární náhrady přiznávané soudem stanovovala, a které mohou být v žalobách požadovány. Ostatně pokud by se zákonodárce uchýlil k takovému řešení, potencionální rušitel osobnostních práv by mohl snáze kalkulovat rizika spojená s jeho protiprávním počínáním. Stanovení výše náhrady je tak ze zákona věcí volné úvahy soudu dle § 136 o.s.ř., která musí být odůvodněna a musí mít svůj základ ve zjištěném skutkovém stavu ohledně obou zákonem předvídaných kritérií, tj. ohledně závažnosti vzniklé újmy i ohledně okolností, za nichž k porušení práva došlo. Ústavní soud rovněž uzavřel, že i při aplikaci úpravy odškodnění pozůstalých v § 444 obč. zák., do kterého byl vložen odst. 3, řešící tuto problematiku jednorázovým plněním, která je natolik paušální, že ji nelze považovat za vyčerpávající řešení daného problému, se nevylučuje, pokud jednorázové odškodnění není dostatečnou satisfakcí za vzniklou újmu na osobnostních právech, aby se dotčené osoby

domáhaly další satisfakce podle ustanovení na ochranu osobnosti. Ústavní soud rovněž připomíná novou právní úpravu v občanském zákoníku účinném od 1.1.2014, která již nárok na náhradu nemajetkové újmy při usmrcení blízkého člověka zakotvuje přímo, a to ust. § 2959. V případě, kdy nárok žalobců vzniká ještě před účinností nového občanského zákoníku, nelze sice uvedené ustanovení aplikovat bezprostředně, jedná se však o významný interpretační pramen, jenž vychází přímo z práva zaručeného v čl. 32 Listiny základních a svobod a čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Odvolací soud tak souhlasí s názorem okresního soudu i názorem žalobců, že mají právo na náhradu nemateriální újmy vzniklé v souvislosti s úmrtím osoby jím blízké – Nelly Hruškové. Při úvaze o přiměřenosti výše náhrady nemajetkové újmy v penězích, je nezbytné přihlídnout k samotnému účelu a funkcím tohoto institutu při ochraně osobnosti podle § 13 odst. 2 a 3 obč. zák. Lze tak hovořit o funkci satisfakční, tedy funkci, která má za účel vyvážit, resp. mírnit nepříznivý následek neoprávněného zásahu. Dále lze zmínit funkci preventivně sankční. Ústavní soud dovodil, že v tomto pojetí zohledňující význam intenzity a míry zavinění, při stanovení výše relativní náhrady, je zásah do práva na ochranu osobnosti civilním deliktem a přiměřené zadostiučinění jednou z cíleně právních sankcí, která má odrazovat rušitele chráněných osobnostních statků a jeho možné následovníky od protiprávního jednání a být tak nástrojem speciální generální prevence, což vyžaduje, aby se jednalo o sankci patřičně důraznou a dostačující z tohoto hlediska. Otázka míry zavinění původce zásahu pro stanovení výše relativní náhrady je tak spouštějícím a bezpochyby jedním z klíčových hledisek pro navýšení této náhrady. Základním smyslem relativní náhrady je smysl satisfakční, přičemž potřeba finanční satisfakce narůstá v přímé úměře s mírou zavinění původce zásahu, neboť vyšší mírou zavinění je vždy neoprávněnost zásahu do osobnostních práv zesílena. Je však nutné zdůraznit, že vedle shora uvedených funkcí náhrady je nutné zkoumat i další konkrétní okolnosti každého případu, a to jak právní nebo skutkové, přitěžující nebo naopak polehčující. Zejména je třeba zhodnotit postoj osoby odpovědné ke způsobené škodě; jinak se bude např. hodnotit snaha odpovědného pro urychlené vyřešení náhrady nemajetkové újmy, jinak jeho obstrukce, nepřiznání odpovědnosti, a to zejména ve věci, kdy je zavinění ze strany odpovědného zcela jasné.

Při stanovení kritérií náhrady je třeba rozlišovat kritéria jak na straně poškozeného, tak na straně škůdce. Okolnosti, jež je třeba zkoumat na straně poškozeného, mohou být podle rozvíjející se doktríny, zejména a) intenzita vztahu žalobce se zemřelým, b) věk zemřelého a pozůstalých, c) otázka hmotné závislosti pozůstalého na usmrcené osobě, d) případné poskytnutí jiné satisfakce. Za okolnosti na straně osoby odpovědné, původce zásahu, jsou zejména a) postoj žalovaného (lítost, náhrada škody, omluva a jiné), b) dopad události do jeho duševní sféry, c) majetkové poměry původce, d) míra zavinění, event. míra spoluzavinění usmrcené osoby.

Při určování výše náhrady nemajetkové újmy v penězích je důležitým aspektem i to, aby její výše odrážela obecně sdílené představy o spravedlnosti. V této souvislosti je nutné přihlížet zejména k judikatuře vyšších soudů.

Podle závěrů Nejvyššího soudu vyložených ve věci 4Tdo 1402/2015, s nimiž se odvolací soud ztotožňuje a na něž ve svém rozhodnutí odkazoval i okresní soud, je třeba

duševní útrapy spojené s prožíváním usmrcení blízké osoby, pro účely stanovení výše náhrady, posuzovat z pohledu průměrného člověka. Obvyklá výše náhrady nemajetkové újmy se může pro skupinu citově nejbližších osob, jakými jsou rodiče, děti a manželé, pohybovat v základním rozpětí mezi 240.000 až 500.000 Kč. Pro poměry občanského zákoníku účinného po 1.1.2014 se tak dovolacímu soudu jeví jako ospravedlnitelné, aby se stanovení výše náhrady odvíjelo v citovaném základním rozpětí mezi 240.000 až 500.000 Kč pro skupinu citově nejbližších osob. Nutno zdůraznit, že takto stanovený rozsah kompenzace odpovídá typovým (neutrálním) případům, tedy takovým, kde nejsou naplněny pro konkrétní situaci zpříšňující či naopak zmírňující kritéria (např. v podobě rozdílné formy zavinění škůdce, věku pozůstalého, zvýšené intenzity jeho vztahu k zemřelé osobě apod.). Lze přitom poukázat, že při takovémto vnímání výše náhrady nemajetkové újmy za smrt osoby blízké, nestojí Nejvyšší soud osamoceně, ale jeho názor je sdílen též v odborné literatuře (srov. např. Žďárek R., Těšínová J., Škárová M., Waltr R., Pury F. a kol., Metodika odškodňování i materiálních újem na zdraví, první vydání, Praha: C. H. Beck 2015, str. 52).

Lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ve věci 6Tdo 1421/2015, jehož závěry považuje odvolací soud za aplikovatelné i v této věci, neboť k dopravní nehodě došlo dne 5.6.2013 a není rozumného důvodu odlišovat výši nemateriální újmy při újmě vzniklé po 1.1.2014 a naopak vzniklé krátce před tímto datem.

Podle § 11 obč. zák. má fyzická osoba právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy. Podle ustáleného výkladu práva na soukromí, zahrnuje toto právo i právo fyzické osoby vytvořit a udržovat vztahy s jinými lidmi, především v citové oblasti, aby člověk mohl rozvíjet a naplňovat vlastní osobnost. Proto existují-li mezi dvěma lidmi sociální, citové a pod vztahy, vytvořené v rámci jejich soukromého a rodinného života, může porušením práva na život jednoho z nich dojít k neoprávněnému zásahu do práva na soukromí druhého. Podle § 13 odst. 1 obč. zák. má fyzická osoba právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění. Podle odst. 2 téhož ustanovení pokud by se nejevilo postačujícím zadostiučinění podle odst. 1, zejména proto, že by ve značné míře byla snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích.

Při zkoumání okolností podstatných pro rozhodnutí o relutární náhradě na straně poškozených (žalobců) dospěl krajský soud k následujícím závěrům.

Z hlediska intenzity vztahu žalobců se zemřelou Nellou je podstatné, že v době nehody Nella bydlela s oběma rodiči (žalobcem a) a žalobkyní b)) ve společné domácnosti v Vytvářeli fungující rodinu, kdy se rodiče nejen intenzivně zajímali o přání a potřeby Nelly z hlediska běžného života dospívající dcery, která se připravovala na budoucí povolání, ale navíc spolu aktivně trávili volný čas. S otcem hráli na piano, jezdili na hudební koncerty, věnovali se sportu. S matkou pak měly navíc velmi důvěrný vztah, Nelly jí sdělovala své pocity mladé ženy, očekávala od matky zprostředkování jistého vhledu do života dospělých. Současně si byla vědoma, že žalobkyně b) takto získané informace ohledně citového a partnerského života dcery sdělí otcí, v důsledku čehož dojde i k jeho pochopení té

stránky dospívající dcery, o níž je přirozenější hovořit mezi matkou a dcerou. Docházelo tak k prohlubování kvalitního vztahu mezi rodiči a dítětem a zcela nepochybně tyto rodinné vazby představovaly maximum možného. I ve vztahu k polorodé sestře – žalobkyni c) se jednalo o kvalitní mezilidský vztah. U mladých lidí je 5 letý věkový rozdíl skutečně natolik zásadní co do získaných životních zkušeností, že společné pravidelné návštěvy obou sester, společné dovolené a intenzivní zájem o osobní život druhého, dokládají existenci kvalitních mezilidských vztahů, nikoliv zcela běžných z pohledu obvyklé rodiny. Odvolací soud si je vědom, že společná domácnost není zákonnou podmínkou pro přiznání náhrady nemajetkové újmy, avšak v dané věci vyplývá z toho, že žalobci a) a b) s ohledem na školní docházku stále zemřelou Nellou vyžívali. Kvalitu vztahů mezi žalobkyní c) a Nellou ještě zesiluje fakt, že se jednalo o polorodé sourozence, a přesto k sobě chovaly tak výrazný pozitivní vztah, který s ohledem na popsané okolnosti nebývá obvykle ani mezi plnorodými sourozenci. Lze uzavřít, že tyto okolnosti zvyšují vnímání ztráty osoby blízké u žalobců a toto je třeba při určování výše relutární náhrady zohlednit.

Z hlediska věku Nelly a žalobců je důležité, že žalobci očekávali, že s Nellou prožijí další etapu života, v které zemřelá bude zakládat rodinu, prožívat další etapu rozvoje své osobnosti. Bez pochyby se žalobci a) a b) těšili na vnoučata, žalobkyně c) očekávala, že narozením dětí zemřelé Nelly budou mít její děti kamarády a ona se svou sestrou další oblast, v níž si mohou radit, sdělovat si zkušenosti, zážitky. Žalobci a) a b) rozhodně nemohli očekávat, že jejich 18 letá dcera zemře, což by mohlo být jiné, kdyby byla vyššího věku a již by mohlo docházet k úmrtí např. mezi jejími vrstevníky (spolužáky). Z hlediska vztahů rodičů a dětí bylo období, kdy Nella zemřela, jedno z nejhorších ve vnímání rodičů, protože nyní měla všechny své nabyté zkušenosti přetvořit do vlastního života, včetně výchovy rodičů, z čehož by se žalobci a) a b), jako rodiče, a žalobkyně c), jako sestra, těšili. I tato okolnost, obdobně jako shora zkoumaná intenzita vztahu žalobců se zemřelou, zvyšuje prožitek ztráty pozůstalých a je na místě, aby vzhledem k tomu byla výsledná částka nemajetkové újmy v penězích stanovena nad vymezený základní rámec. Pro úplnost je třeba zmínit, že z hlediska posuzování okolnosti věku zemřelé Nelly a žalobců a) a b) vyznívá pro zmírnění pocitu ztráty dítěte ta skutečnost, že se jim v roce 2015 narodila dcera Bela, v důsledku čehož se neocitli v situaci bezdětných partnerů.

Otázka hmotné závislosti žalobců na zemřelé Nelly je okolností, která při hodnocení odvolacího soudu nezvyšuje ani nesnižuje částku nemajetkové újmy, je vnímána jako neutrální. Rodiče na zemřelé dceři nebyli hmotně závislí, a přesto, že do její výchovy a vzdělání investovali prostředky a do budoucna přicházejí o péči, která by se jim ze strany Nelly dostala, byl by vjem ze ztráty dcery tíživější, když by tato situace nastala v jejím vyšším věku.

Z hlediska zkoumaných základních okolností pro přiznání nemajetkové újmy na straně poškozených je třeba i posoudit, zda jim byla poskytnuta jiná satisfakce. Odsouzení žalovaného v trestním řízení za spáchání nedbalostního trestného činu jistou satisfakci pro žalobce představuje. Avšak samotné odsouzení v trestním řízení lze v dané věci vnímat z hlediska náhrady nemajetkové újmy jako neutrální prvek. Žalovaný v době po nehodě sice napsal rodičům omluvný dopis, osobně se s nimi sešel a vyplatil jim určitou částku nad rámec nároku podle § 444 odst. 3 obč. zák. Z hlediska faktického však žalovaný vykonal pouze to,

co bylo nezbytně nutné – následné dopisy adresované žalobcům již vyhotovoval a doručoval právní zástupce žalovaného, k osobnímu setkání mezi účastníky došlo pouze jednou, a to den před hlavním líčením trestního soudu a zaplacené finanční částky byly v poměrně nepatrné výši, získané z titulu pojistného plnění. Přesto, jak bylo uvedeno výše, odvolací soud tuto okolnost při zjišťování výše náhrady za nemajetkovou újmu vnímá jako neutrální prvek.

Z hlediska okolností nutných zkoumat na straně žalovaného představuje pro odvolací soud postoj žalovaného neutrální prvek. Jak bylo uvedeno v předchozím odstavci, žalovaný dosud činil pouze kroky nezbytné v rámci běžných vztahů mezi lidmi ničím nevybočující z průměru. Rozhodně neučinil v tomto směru nic, co by mohlo duševní útrapy žalobců, spojené s prožíváním smrti Nelly zmírnit.

Z hlediska dopadu tragické nehody do duševní sféry jejího původce lze uzavřít, že mezi žalovaným a Nellou byl citový vztah do té míry, že smrt Nelly žalovaného taky zasáhla a přesto, že to žalobci a) a b) nezpozorovali, touto ztrátou trpěl. Tato okolnost proto v úvahách odvolacího soudu svědčí ve prospěch žalovaného a snižuje v tomto rozsahu uplatněný nárok na nemajetkovou újmu.

Za neutrální prvek při rozhodování o náhradě nemajetkové újmy lze považovat i majetkové poměry žalovaného. Nemá žádný majetek, ani relevantní úspory. Profesionálně hraje v současné době druhou ligu ve , což je jediný zdroj příjmů ve výši 27.500 Kč měsíčně. Z této částky odvádí na zdravotní a sociální pojištění 5.000 Kč měsíčně a 5.000 Kč splácí sponzorům z dřívějších let. Náklady na bydlení pak představují částku 7.000 Kč. Z hlediska možné bankovní půjčky mu byla učiněna nabídka na úvěr v rozsahu maximálně 100.000 Kč.

I poslední zkoumanou okolnost na straně žalovaného – míru zavinění – lze vnímat jako neutrální prvek, neboť se dopustil nedbalostního trestného činu, spočívajícího v porušení důležité povinnosti uložené mu co by řidiči motorového vozidla zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích. Takto konstatovaná nedbalost nemůže vést ke zvýšení náhrady nemajetkové újmy, a to přesto, že nebyť protiprávního jednání ze strany žalovaného, je zřejmé, že by k úmrtí Nelly při jízdě automobilem nedošlo, neboť byla řádně připoutána bezpečnostním pásem a splnila tak svoji zákonnou povinnost.

Po zhodnocení všech shora uvedených okolností se krajskému soudu jeví jako odpovídající výsledná částka nemajetkové újmy pro žalobce a) ve výši 600.000 Kč, kdy shora vymezený základní rámec v jeho horní hranici je prolomen zejména s ohledem na věk zemřelé Nelly o 100.000 Kč. V případě žalobkyně b) je navíc třeba zohlednit existenci kvalitního důvěrného vztahu se zemřelou, což odvolací soud vedle zohlednění věku zemřelé, vyjádřil další částkou 50.000 Kč – celkem tak přiznal žalobkyni b) na náhradě nemajetkové újmy částku 650.000 Kč. V případě žalobkyně c) se jako spravedlivá výše náhrady nemajetkové újmy jeví částka 325.000 Kč, která prolomila dolní hranici základního rozpětí (240.000 Kč) o 85.000 Kč, a to za věk zesnulé. S ohledem na v řízení zjištěné skutečnosti nelze pochybovat o tom, že zesnulou Nellou a žalobkyni c) lze zahrnout do skupiny citově nejblíže spjatých osob.

Protože žalobce a) již na náhradě nemajetkové újmy obdržel částku 240.000 Kč přiznanou podle § 444 odst. 3 obč. zák. v trestním řízení a částku 35.000 Kč z havarijního pojištění žalovaného, rozhodl krajský soud, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci a) částku 325.000 Kč. Obdobně bylo žalobkyni b) vyplaceno 240.000 Kč a 35.000 Kč, proto byl žalovaný zavázán zaplatit jí 375.000 Kč. Přisouzená částka 130.000 Kč pro žalobkyni c) pak vyplývá ze zaplacené částky 175.000 Kč na základně rozhodnutí trestního soudu a 20.000 Kč z havarijního pojištění žalovaného.

Tyto přiznané částky nemajetkové újmy nejsou a nebudou pro žalovaného likvidační. Jedná se o mladého, letého člověka, zdravého muže, který má potenciál pro to, aby tyto částky zaplatil, aniž by se tím dostal do sociálně svízelné situace. Odvolací soud nepřehlédl, že žalovaný podle svých slov ovládá francouzštinu, španělštinu, portugalskou a učí se cizí jazyky (úřední záznam o podaném vysvětlení ze dne 1.7.2013 na č.l. 58 trestního spisu 3T 217/2013). Tato okolnost jistě zvyšuje pozici žalovaného na trhu práce i v souvislosti s tím, že je zvyklý pohybovat se v zahraničním prostředí a jeho pracovní uplatnění je tak rozšířeno. Navíc byl sám připraven zavázat se k zaplacení částky ve výši 1.375.000 Kč žalobcům (viz. již dříve uvedený dopis ze dne 13.11.2013). Je třeba též uvést, že současné majetkové poměry žalovaného nejsou rozhodné pro stanovení výše přiznaného nároku, pokud výše náhrady pro něj nemá likvidační důsledek. Jinými slovy není v tomto směru možné vycházet pouze z aktuálních majetkových poměrů žalovaného, ale je třeba v úvahu vzít i jeho věk a z něj vyplývající možnosti uhradit vzniklou újmu v budoucnu, při zachování možnosti vést snesitelný a důstojný život.

Protože žalovaný v současné době nedisponuje žádným majetkem, nelze z hlediska lhůty splatnosti přiznané náhrady nemajetkové újmy uložit jinou lhůtu, než zákonnou 3 denní podle § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř., neboť pro rozhodnutí o umožnění zaplatit dlužnou částku ve splátkách nejsou zákonné důvody. Zásadou je v takových případech uložit lhůtu k plnění v zákonné 3 denní lhůtě.

K odvolacím námitkám žalovaného je třeba uvést, že nejsou důvodné. Vytýkanému nepřipuštění účastnického výslechu žalovaného, nelze ničeho vytknout. K jednání nařízenému na 28.4.2016 byl okresním soudem zástupce žalovaného řádně předvolán s tím, že toto předvolání platí též pro žalovaného (č.l. 32 ve spojení s č.l. 37 a č.l. 38 p.v.). Bylo tak na žalovaném, aby se k jednání dostavil a v případě, že by chtěl ve věci vypovídat, toto učinil. Pokud se za této situace k jednání okresního soudu nedostavil, nelze soudu prvního stupně vytýkat postup podle § 114a odst. 1 o.s.ř., tj. rozhodnutí věci zpravidla při prvním jednání. A to zvláště za situace, kdy žalovaný neposkytl konkrétní tvrzení o tom, jaké skutečnosti by měl okresní soud prostřednictvím jeho výslechu zjistit. Ostatně takové tvrzení neposkytl ani v odvolacím řízení. Okresní soud tudíž nepochybil, když výslech žalovaného neprovedl. K námitce ohledně uložení lhůty k plnění v trvání 3 dnů se odvolací soud vyjádřil shora, obdobně jako k zákonným hlediskům pro přiznání náhrady nemajetkové újmy.

S ohledem na tyto závěry krajský soud rozsudek okresního soudu v napadených výrocích I. až III. podle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. změnil tak, jak je uvedeno ve výroku I. odvolacího rozsudku.

Poněvadž k odvolání došlo ke změně rozhodnutí okresního soudu, musel krajský soud podle § 224 odst. 2 o.s.ř. rozhodnout i o nákladech řízení u soudu prvního stupně. Vzal v úvahu, že přes samostatné postavení žalobců v dané věci ve smyslu § 91 odst. 1 o.s.ř., se na straně žalující jedná o takovou provázanost osob, zastoupených jedním advokátem, že je pro účely rozhodnutí o náhradě nákladů řízení třeba vycházet ze součtu jednotlivými žalobci uplatněných nároků jako celku. To při vědomí, že žalobkyně c), s ohledem na svůj úspěch ve věci (domáhala se náhrady 750.000 Kč oproti přiznané částce 325.000 Kč), by podle zásad určení úspěchu účastníka ve věci ve smyslu § 142 odst. 2 o.s.ř. měla žalovanému nahradit jeho náklady řízení ve výši 13,34 % (úspěch žalovaného 56,67 % minus úspěch žalobkyně c) 43,33 %). Takový postup by však nebyl logický, neboť žalobkyně c) by hradila část nákladů řízení žalovanému a ten v téměř shodném rozsahu pak naopak žalobcům a) a b).

O nákladech řízení před okresním soudem bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2 o.s.ř., neboť jak vyplývá z předešlého odstavce, měli žalobci ve věci pouze částečný úspěch. Podle zásad určení úspěchu účastníka ve věci ve smyslu § 142 odst. 2 o.s.ř. byli žalobci úspěšní v rozsahu 40 % (úspěch žalobců 70 % - úspěch žalovaného 30 %). S přihlédnutím ke shora uvedeným okolnostem případu, zejména charakteru řízení o náhradě nemajetkové újmy, pak rozhodl krajský soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů před okresním soudem (výrok II.).

O zaplacení soudního poplatku za řízení před okresním soudem, rozhodl krajský soud podle § 2 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., na jehož základě přechází poplatková povinnost na žalovaného, neboť žalobci byli podle § 11 odst. 2 písm. d) z. č. 549/1991 Sb., od placení soudního poplatku osvobozeni a soud jejich návrhu vyhověl, když současně žalovaný proti žalobcům nemá právo na náhradu nákladů řízení a není ani od poplatku osvobozen. Výše soudního poplatku vychází z položky 3 písm. b) Sazebníku soudních poplatků z přiznané částky 650.000 Kč.

Ohledně nákladů odvolacího řízení krajský soud rozhodoval podle § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s § 142 odst. 2 o.s.ř. a z totožných důvodů, které uplatnil pro rozhodování o nákladech řízení před okresním soudem rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu.

O povinnosti žalovaného zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Ústí nad Orlicí soudní poplatek za odvolací řízení rozhodoval krajský soud podle týchž ustanovení ze zákona o soudních poplatcích, jako při rozhodování o zaplacení soudního poplatku před okresním soudem s tím, že výši soudního poplatku stanovil z částky přiznané na náhradě nemajetkové újmy před krajským soudem, tj. ze 180.000 Kč, z čehož podle položky 3 písm. a) Sazebníku soudních poplatků vyplývá povinnost žalovaného zaplatit soudní poplatek ve výši 2.000 Kč.

Lhůty k plnění byly určeny podle § 160 odst. 1 věta před středníkem o.s.ř.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o.s.ř.). Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání lze podat do 2 měsíců od doručení tohoto rozhodnutí u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, rozhodoval by o něm Nejvyšší soud v Brně.

V Pardubicích dne 4. dubna 2017

Mgr. Jan Ducháček v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Alice Zítková

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 12.05.2017, ve výroku I. vykonatelnosti dne 16.05.2017. Připojení doložky provedl Bc. Jaromír Brandýský dne 16.05.2017.

Jiříček & Procházka
Advokátní kancelář

NAŠE ZN.: AKJP-0569
VYŘIZUJE: Mgr. Procházka
TEL.: 608 072 248
DATUM: **18. 5. 2017**

Mgr. Viktor Procházka, advokát
ev. č. ČAK 15000
se sídlem Jana Uhra 171/13
602 00 Brno

Věc: Žádost o informace dle zákona č. 106/1999 Sb.

Vážení,

za účelem zjištění výkladu ust. § 2959 před okresními soudy Vás tímto v souladu s ust. § 13 zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, žádám o poskytnutí následující informace ve smyslu § 3 odst. 3 téhož zákona:

- informace o tom, v kolika případech od nabytí zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku do dnešního dne bylo u Vašeho soudu zahájeno řízení o náhradě škody při usmrcení člověka,
- a v případě existence nějakého takového řízení, též spisovou značku, pod níž bylo toto řízení vedeno, příp. také anonymizovanou verzi rozhodnutí.

Požadované informace mi, prosím, zašlete v elektronické formě na adresu advokaciebrno@gmail.com.

Jsem s pozdravem a přáním hezkého dne

Mgr. Viktor Procházka
advokát

Advokátní kancelář Jiříček & Procházka
sdružení advokátů

sídlo: Brno, Jana Uhra 171/13, PSČ: 602 00
pobočka: Hodonín, Očovská 3731/16, PSČ: 695 01

e-mail: advokaciebrno@gmail.com
web: www.advokaciebrno.cz

JUDr. Pavel Jiříček, Ph.D., advokát
ev. č. ČAK 14733
tel. +420 774 552 085
e-mail: advokatjiricek@gmail.com

Mgr. Viktor Procházka, advokát
ev. č. ČAK 15000
tel. +420 608 072 248
e-mail: advokatprochazka@gmail.com

Okresní soud v Ústí nad Orlicí

562 17

Mgr. Viktor Procházka
Advokát
Jana Uhra 171
602 00 Brno

VÁŠ DOPIS ZNAČKY

NAŠE ZNAČKA
51 Si 145/2017

VYŘIZUJE
Jan Gregar

ÚSTÍ NAD ORLICÍ
06.06.2017

Věc: **Žádost o informace dle zákona č. 106/1999 Sb.**

Vážený pane magistře,

na základě Vaší žádosti ze dne 19.5.2017 Vám sděluji následující:

- u zdejšího soudu byla od nabytí zák. č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, zahájena tři řízení o náhradě škody při usmrcení člověka
- - sp.zn. 11 C 136/2014 – doposud neukončeno;
- sp zn. 5 C 172/2015 (anonymizované rozsudky čj. 5 C 172/2015-53 a čj. 23Co 404/2016-93 – uloženy v příloze);
- sp.zn. 17 C 52/2017 – doposud neukončeno.

S pozdravem

Bc. Jan Gregar, v.r.
ředitel správy soudu

Příloha: 2x rozsudek

TELEFON
465 567 111

FAX
465 523 269

BANKOVNÍ SPOJENÍ
Česká národní banka Hradec Králové
č. ú. 1220611/0710

IČ
00025038

ID datové schránky
rjrabj7

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Ústí nad Orlicí rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Anderovou ve věci žalobců a) **Milana H** [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], Pardubice, b) **Leony K** [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], Staré Hradiště, a c) **Anety H** [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], Pardubice, všichni zast. JUDr. Pavlem Jelínkem Ph.D., advokátem, se sídlem v Pardubicích, Dražkovice 181, proti žalovanému **Nicolasovi Š** [redacted], nar. [redacted], bytem Vysoké Mýto, [redacted], zast. Mgr. Janem Lipavským, advokátem, se sídlem v Hradci Králové, Velké nám. 135/19, **o náhradě nemajetkové újmy vzniklé v důsledku úmrtí osoby blízké**

t a k t o :

I. Žalovaný **je povinen** zaplatit prvnímu žalobci Milanu H [redacted] náhradu nemajetkové újmy ve výši 250.000,-Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Ve zbývajících částech se žaloba zamítá.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit druhé žalobkyni Leoně K [redacted] náhradu nemajetkové újmy ve výši 300.000,-Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Ve zbývajících částech se žaloba zamítá.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit třetí žalobkyni Anetě H [redacted] náhradu nemajetkové újmy ve výši 100.000,-Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku. Ve zbývajících částech se žaloba zamítá.

IV. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

V. Žalovaný **je povinen** zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Ústí nad Orlicí soudní poplatek ve výši 6.500,-Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenu soudu dne 6.8.2015 se žalobci domáhali toho, aby žalovanému byla uložena povinnost zaplatit každému z žalobců částku 750.000,-Kč. Žalobu odůvodnili tím, že žalovaný dne 5.6.2013 kolem 16 hodin na silnici č. 35 před křižovatkou se silnicemi I/17 a III/3152 u obce Z████ jako řidič osobního vozidla zn. Fiat █████, RZ █████, na přímém úseku vozovky v rozporu s ustanoveními § 4 písm. a), § 11 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích vjel z nezjištěných příčin do protisměru a pokračoval vlevo mimo komunikaci, kde vozidlo narazilo pravým bokem do stromu, přičemž došlo ke zranění jeho spolujezdkyně Nelly H████, nar. █████, která na následky utrpěných zranění na místě zemřela. Za toto jednání byl žalovaný rozsudkem Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 27.11.2013 č.j. 3 T 217/2013-215 shledán vinným ze spáchání přečinu usmrcení z nedbalosti a odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání dvou let, který byl podmíněně odložen na zkušební dobu tří let. Poškození – žalobci byli se svými nároky na náhradu uplatněné nemajetkové újmy odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních. Usnesením Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 11.3.2014 sp. zn. 13 To 65/2014 bylo zamítnuto odvoláním poškozených – žalobců. Usmrcená Nelly H████ byla dcerou žalobců a) a b) a sestrou žalobkyně c). Usmrcením Nelly, které nastalo v důsledku jednání žalovaného, žalobci utrpěli značný zásah do jejich osobnostních práv, neboť došlo k nezvratnému zásahu do soukromí poškozených, kteří utrpěli značnou citovou ztrátu. Ztratili milovanou dceru a sestru a její místo v jejich životě je nenahraditelné. Byl zcela narušen osobní a rodinný život žalobců. Rodiče ztratili milovanou dceru, která před sebou měla celý život. Svou smrt nemohla ovlivnit. Rodiče se s dcerou před její smrtí neustále vídali, sdělovali si, co každý den zažili, měli zažité svoje víkendové výlety, společně se starší dcerou žalobce a). Museli vyhledat odbornou pomoc psychologa, ve které je dosud matka Nelly. Pro rodiče představovala Nelly smysl jejich života a její smrt jim způsobila velká psychická traumata a vede k neustálému stesku po ní. Rodiče se nebudou moci těšit, jak uvidí dceru dospívat, nebudou ji moci podporovat na studiích ani navštívit její promoci, nebudou se moci těšit z vnoučat, když i spoléhali, že se o ně ve stáří postará. Žalobcům se neustále vybavují společné chvíle a vzpomínky, všichni měli společné plány, které se jednáním žalovaného nikdy neuskuteční. Také sestra – žalobkyně c) trpí pocitem zmaru a bolesti, měla s Nelly nadstandardní vztahy, pravidelně spolu trávily společný čas. Nelly se na sestru často obracela jako na starší sestru – pro radu a pomoc a po její smrti i ona musela vyhledat psychologickou pomoc. Trpěla nočními můrami, ve kterých viděla mrtvou sestru. Opakovaně se jí vybavují společně strávené chvíle, jak jsou na výletě, jak se koupou v moři, jak žijí spokojený život. Jejím usmrcením byla připravena o nejbližší osobu a přítele. Žalobci pociťují zásah do svých osobnostních práv jako jen velmi těžko napravitelný, neboť bylo značným způsobem zasaženo do jejich soukromého, osobního a rodinného života a také důstojnosti, a proto vyzvali žalovaného k náhradě nemajetkové újmy dopisem ze dne 15.12.2014. Žalovaný neuhradil na základě této výzvy ničeho, pouze sdělil, že není v jeho možnostech vyhovět vzneseným požadavkům. Obdobně reagoval i na předcházející žádosti. Pouze před samotným soudním jednáním, a to dne 25.11.2013, ve kterém se rozhodovalo o uznání viny, uhradil žalovaný na základě této výzvy ničeho, pouze sdělil, že není v jeho možnostech vyhovět vzneseným požadavkům. Obdobně reagoval i na předcházející žádosti. Pouze před samotným soudním jednáním, a to dne 25.11.2013, ve kterém se rozhodovalo o uznání viny, uhradil žalovaný na nemajetkovou újmu žalobcům a) a b) po 35.000,-Kč a žalobkyni c) částku 20.000,-Kč. Po právní stránce odůvodňují žalobci uplatněný nárok ustanovením § 13 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb. Výši nemajetkové újmy požadují každý ve výši 750.000,-Kč.

Žalovaný k žalobě uvedl, že nemá za to, že nárok žalobců je důvodný, natož prokázaný, a proto navrhuje zamítnutí žaloby. Žalovaný souhlasí se skutkovým popisem nehody, která se dne 5.6.2013 u obce Zámorsk stala i s popisem následku, který je v žalobě

popsán. Žalovaný považuje za důležité zdůraznit, že uvedeného přečinu se nedopustil ani pod vlivem alkoholu ani jiných návykových látek. Nebylo zjištěno žádné překročení rychlosti ani nebyl konstatován riskantní či jinak nebezpečný styl jízdy. K dopravní nehodě tedy došlo nedbalostí, nikoliv však hrubou nedbalostí. Rozsudkem okresního soudu byla žalobcům přiznána náhrada škody, a to žalobci a) ve výši 283.138,-Kč, žalobkyni b) 240.000,-Kč a žalobkyni c) 175.000,-Kč. U prvních dvou žalobců byl nárok v rozsahu částky 240.000,-Kč založen ustanovením § 444 odst. 3 písm. c) zákona č. 40/1964 Sb., OZ, a u žalobkyně c) ustanovením § 444 odst. 3 písm. e) citovaného zákona. Tyto částky žalobci obdrželi z povinného ručení žalovaného. Dále žalovaný dobrovolně vyplatil žalobcům na zmírnění jejich nemajetkové újmy částky ve výši 35.000,-Kč pro žalobce a) a b) a 20.000,-Kč pro žalobkyni c). Vedle toho žalovaný vyplatil za stejným účelem částku ve výši 10.000,-Kč každému z prarodičů zemřelé Nelly. V trestním řízení se žalovaný od počátku ke spáchání trestného činu plně doznával a tohoto činu hluboce litoval. Ve vztahu k rodině zemřelé projevoval od počátku hlubokou lítost. Za svůj čin se opakovaně omlouval, a to nejprve osobními dopisy adresovanými členům rodiny a dále pak i při osobním a telefonickém kontaktu. Ke svým osobním a majetkovým poměrům uvedl, že v době dopravní nehody byl pracovně činný jako [REDAKCE] z povolání v klubu [REDAKCE] a jeho průměrný měsíční výdělek se pohyboval kolem 50.000,-Kč v závislosti na dosažených výkonnostních bonusech. Jeho zaměstnání bylo s perspektivou prodloužení smlouvy o tři roky. V důsledku dopravní nehody byl žalovaný v měsících červen a červenec 2013 v pracovní neschopnosti a jeho původní smlouva skončila ke dni 30.6.2013. S ohledem na zhoršený zdravotní stav jej byl [REDAKCE] klub ochoten i nadále angažovat, ale za výrazně jiných podmínek, což by pro žalovaného představovalo příjem asi 20.000,-Kč měsíčně, navíc bez bytu a dalších benefitů. V důsledku těchto skutečností byl nucen hledat si jiné angažmá, a to i z důvodu tlaku médií, neboť české kluby se jej bály angažovat, neboť nebylo výjimkou, kdy byl žalovaný slovně napadán veřejností. Ode dne 1.8.2015 byl žalovaný angažován ve [REDAKCE] klubu [REDAKCE] v Itálii, kde prošel lékařskou prohlídkou, avšak smluvně byl poskytnut jako hráč klubu [REDAKCE] ve Slovinsku, do klubu [REDAKCE]. Zde působil do 31.1.2014 a odejít musel z důvodu nevyplacení mzdy jeho zaměstnavatelem. Po přechodnou dobu od února do května 2014 žalovaný působil v [REDAKCE] klubu ve Vysokém Mýtě a současně aktivně hledal jiné zahraniční angažmá. Ode dne 1.6. do 30.11.2014 žalovaný působil na Slovensku v [REDAKCE], kde mu byly zaplacený toliko první dvě mzdy, fotbalový klub sestoupil z první ligy a ocitl se před bankrotem. Následně získal smlouvu ode dne 1.2.2015 do 29.2.2016 v klubu [REDAKCE] ve Skotsku, kde mzdové podmínky jsou plně odvislé od výsledků hráče v prvním roce kontraktu. Základní mzda činí 950 liber čistého v prvních šesti měsících, která je následně snížena na 400 liber čistého, k nimž lze dosáhnout bonusů. Ode dne 1.7.2015 žalovaný působí jako hostující hráč klubu [REDAKCE], kde dostává i nadále mzdu 500 liber hrubého. Má jen bonusy, které představují 75 liber za vyhraný zápas. Některé dny žalovaný nemá prostředky ani na jídlo a peníze mu posílají jeho rodiče, kteří mu přispívají také na sociální a zdravotní pojištění. Žalovaný nemá žádný majetek, vyjma naspořené částky ve výši 38.500,-Kč, kterou zatím deponoval a chtěl by ji poukázat pozůstalým. Žalovaný pozůstalým nabízel dobrovolné vyplacení kompenzace, když však v době učinění nabídky kalkuloval s příjmy z angažmá v [REDAKCE], které se bohužel ukázalo jako nereálné. Nabídka ze strany pozůstalých akceptována nebyla a žalovaný poté, co se ocitl bez prostředků, ji již znovu neučinil. Také žalovaný utrpěl při dopravní nehodě zranění, v důsledku kterých se mu projevíly alergie, je náchylný na angíny. Problém mu dělá prašné prostředí. Z vlastního rozhodnutí nevyhledal psychiatrickou ani psychologickou pomoc, přestože mu byla nabízena a doporučována. V jeho okolí mu je dopravní nehoda neustále připomínána a zaznamenává pokles své sportovní formy. Zemřelá Nelly byla navíc velice blízkou kamarádkou žalovaného a i sám žalovaný

těžce nese její smrt. Jeho zármutek je o to hlubší, že ztrátu blízkého člověka prožívá v zahraničí, kde je vytržen z rodinného prostředí. Aby žalovaný zmírnil následky nemajetkové újmy osob žalobců, vedle dobrovolně poskytnutých finančních částek, které žalovaný získal z vyplacené pojistky za havarované vozidlo a které použil tak, že je předal žalobcům a prarodičům zemřelé, snažil se rovněž aktivně zapojit do získávání finančních prostředků pro nadaci Nelly H. [REDAKCE], která byla ustavena žalobcem a) a profiluje svou činnost jako pomoc obětem silničních neštěstí. Takto žalovaný zajistil poskytnutí částky ve výši 10.000,-Kč ze strany společnosti Eurovia a oslovil další potenciální dárce. Ke vztahům v rodině zesnulé žalovaný uvedl, že v době, kdy se s Nelly stýkal, spolu žalobci a) a b) jako manželé nežili a zesnulá s nimi nebydlela ve společné domácnosti. Žalovaný se také ve svém vyjádření zabývá určením výše nároku na přisouzení náhrady nemajetkové újmy s tím, že takové zadostiučinění by mělo být přiměřené a navýšení náhrad nad paušální jednorázové částky zakotvené v ustanovení § 444 odst. 3 OZ cestou ustanovení § 13 odst. 2 a 3 OZ, má místo jen v případech mimořádných. Dle názoru žalovaného je třeba zohlednit okolnosti na straně zemřelé i okolnosti na straně žalovaného. Z okolností na straně zemřelé je třeba přihlídnout k intenzitě vztahu žalobců se zemřelou (již ustanovení § 444 odst. 3 OZ předpokládá, že obvykle jsou vztahy dobré a harmonické), k věku zemřelé a pozůstalých (zde je třeba přisvědčit žalobcům, že ztráta mladého člověka bude faktorem mimořádným), k hmotné závislosti pozůstalých na usmrcené osobě (tato okolnost je spíše méně intenzivní, když vyživovací povinnost zemřelé k žalobkyni c) nelze předpokládat vůbec a u žalobců a) a b) se jedná pouze o hypotetickou situaci do budoucna) a k morálnímu zadostiučinění ve formě právního postihu žalovaného (za tuto okolnost se považuje především trestně právní postih odpovědné osoby, který v řešeném případě nastal). Z okolností na straně žalovaného je třeba zohlednit míru zavinění (ta je v tomto případě spíše méně intenzivní, neboť se nejednalo o úmyslný trestný čin a nebyla shledána ani hrubá nedbalost), postoj žalovaného (žalovaný po celou dobu projevoval lítost, dobrovolně poskytl pozůstalým částky na náhradu nemajetkové újmy, aktivně s pojišťovnou řešil náhradu škody pro pozůstalé a učinil i písemnou i osobní omluvu), dopad události do sféry původce (i pro žalovaného se jednalo o ztrátu blízkého člověka), majetkové poměry žalovaného (zaplacení žalovaných částek je pro žalovaného zcela nereálný). Žalovaný tedy shrnul, že k tomu, aby byl nárok vůbec přiznán, musí soud dospět k závěru, že morální zadostiučinění se nejeví jako postačující, a to teprve za situace, kdy žalobci prokáží, že jsou dány zákonné důvody pro to, aby relutární satisfakce nad rámec § 444 odst. 3 OZ byla přiznána, tedy prokáží, že jsou dány mimořádné individuální okolnosti, které by přiznání další satisfakce i materiální újmy odůvodňovaly.

Soud vzal za prokázané tyto skutečnosti:

Z rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 27.11.2013 č.j. 3 T 217/2013-215 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 11.3.2014 č.j. 13 To 65/2014-236 soud zjistil, že žalovaný byl uznán vinným tím, že dne 5.6.2013 jako řidič osobního vozidla zn. Fiat [REDAKCE] na přímém úseku vozovky v rozporu s ustanoveními § 4 písm. a), § 11 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, vjel z nezjištěných příčin do protisměru, pokračoval vlevo mimo komunikaci, kde vozidlo narazilo pravým bokem do stromu, přičemž došlo ke zranění jeho spolujezdkyně Nelly H. [REDAKCE], nar. 5.9.1994, která na následky utrpěných zranění na místě zemřela, tedy jinému z nedbalosti způsobil smrt proto, že porušil důležitou povinnost uloženou mu podle zákona, tím spáchal přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1 a 2 trestního zákoníku a za toto své jednání byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání dvou let, výkon trestu byl podmíněně odložen a byla stanovena zkušební doba v trvání tří let, byl mu uložen zákaz

činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu čtyř let a byla mu uložena povinnost nahradit škodu poškozeným – žalobcům, a to žalobci a) 283.138,-Kč, žalobkyni b) 240.000,-Kč a žalobkyni c) 175.000,-Kč. S ostatními nároky na náhradu škody a nemajetkové újmy byli poškození odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních. Přiznaný nárok na náhradu škody byl odůvodněn ustanovením § 444 OZ. Odvolací soud odvolání poškozených zamítl. Rozsudek nabyt právní moci ve výroku o vině a trestu dne 27.11.2013, ve výroku o náhradě škody dne 11.3.2014.

Z rodného listu žalobkyně c) a z úmrtního listu zemřelé Nelly soud zjistil, že žalobkyně c) je dcerou žalobce a) a Nelly H[REDAKOVANÉ] zemřela dne [REDAKOVANÉ].

Ze spisu Okresního soudu v Ústí nad Orlicí sp. zn. 3 T 217/2013 soud zjistil, že žalovaný korespondoval s rodiči zesulé Nelly. Dopisem ze dne 17.6.2013 nabídl žalobci a) pomoc a projevil lítost nad tím, co se stalo. Dopisem ze dne 7.10.2013 projevil reakci na dopis od právníků, nabídl opět pomoc, slíbil, že udělá vše, co bude v jeho možnostech a co mu zdravotní stav dovolí. Sdělil, že věcem nerozumí, a proto předal věc právníkům a požádal je o součinnost. Stejně dopisy téhož data odeslal oběma rodičům. Dne 15.10.2013 odesílá zástupce žalovaného dopis zástupci žalobců. Žalovaný se prostřednictvím svého právního zástupce omlouvá, nabídl osobní setkání se s rodinou zesulé Nelly a nabízí pomoc včetně finanční pomoci. Nabídl také pomoc při uplatnění škody u pojišťovny. Projevil srozumění s tím, že zasáhl do osobnostních práv žalobců a připravenost určité kompenzace. Konstatuje, že má finanční prostředky ve výši 120.000,-Kč, které obdržel od pojišťovny z titulu totální likvidace pojistné události jako pojistné plnění za havarované vozidlo a tuto částku je připraven žalobcům zaplatit. Z dopisu České pojišťovny zástupci žalobců ze dne 5.11.2013 soud zjistil, že Česká pojišťovna eviduje pojistnou událost, ke které došlo dne 5.6.2013, a v případě uplatnění jednotlivých nároků pozůstalých se lze obrátit na pracovníka České pojišťovny. Dopisem ze dne 7.11.2013 žalobci uplatňují vůči žalovanému náhradu nemajetkové újmy, a to každý z nich ve výši 750.000,-Kč. Dopisem zástupce žalovaného adresovaným zástupci žalobců žalovaný navrhuje osobní setkání s rodiči Nelly. Uvedl, že není v silách žalovaného splnit požadavek žalobců na náhradu nemajetkové újmy, když je schopen se zavázat k plnění v celkové výši 1.375.000,-Kč, ale není schopen plnit více než 20.000,-Kč měsíčně. První platbu ve výši 120.000,-Kč je žalovaný připraven poukázat. Z emailu ze dne 25.11.2013 a z dopisu ze dne 25.11.2013 a také z příkazu k úhradě soud zjistil, že žalovaný poukázal žalobcům a) a b) částku 35.000,-Kč každému z nich a žalobkyni c) částku 20.000,-Kč a každému z prarodičů po 10.000,-Kč, celkem 120.000,-Kč. Z protokolu ze dne 27.11.2013 v souladu s výpovědí žalobce a) soud zjistil, že žalovaný se den před tímto jednáním setkal s rodiči Nelly a i při jednání projevil lítost za to, co způsobil. Z protokolu o výsledku obviněného ze dne 14.10.2013 soud zjistil, že žalovaný psal rodině zemřelé Nelly dopis a byla nabízena pomoc. Při podání úředního záznamu dne 1.7.2013 žalovaný projevil lítost a uvědomění si toho, že nehodu zavinil on.

Při jednání předložil zástupce žalovaného k důkazu dopisy žalovaného adresované rodičům nebo otci zemřelé Nelly, a to dopis ze dne 5.1.2015, dopis bez data a ze dne 19.7.2015, ke kterým žalobce a) nebo zástupce žalobců uvedli, že dopis ze dne 5.1.2015 ani dopis ze dne 19.7.2015 nebyly doručeny. Z dopisu bez uvedeného data bylo soudem zjištěno, že žalovaný projevuje ochotu udělat maximum pro to, aby bolest žalobců zmírnil. Sděluje, že je schopen ušetřit 3.500,-Kč měsíčně, které může posílat na účet. Dále vyslovuje ochotu podporovat vzniklou nadaci.

Z účastnické výpovědi žalobkyně b) – matky zesnulé Nelly soud zjistil, že dcera Nelly se narodila žalobkyni v jejích [REDAKCE] letech a tehdy byla její jedinou dcerou. Žily společně s žalobcem a). Aneta je dcerou žalobce a) z prvního manželství. Byla v péči matky, ale u žalobce a) a žalobkyně b) byla často a v dospívání u nich i bydlela. Dcera Nelly s žalobci bydlela. Žalobkyně b) věděla o všem, co Nelly dělala, jaké měla kamarády, jak mezi nimi byla oblíbená, jaké měla vztahy s chlapci a Nelly řešila s matkou veškeré citové záležitosti. Když cestovala, mluvily spolu za jízdy, než vystoupila. S Nicolasem se Nelly znala dva roky. Domů za ní nechodil. Nicolase matka zesnulé viděla poprvé den před soudem. Po nehodě byla zřízena nadace pro pomoc obětem silničních nehod. V době, kdy došlo k nehodě, žalobkyně b) nepracovala, byla v domácnosti. Nyní je na mateřské dovolené, v roce 2015 se jí narodila dcera B [REDAKCE]. Od žalovaného obdržela žalobkyně b) 35.000,-Kč, od pojišťovny 240.000,-Kč, jinak peníze nevyplatil ani nedošlo k předběžné dohodě o výplatě finančních prostředků v budoucnu. Od nehody se žalobkyně b) léčí na psychiatrii, bere antidepressiva a to také proto, že její matka dne 5.6.2013 zkolabovala a od té doby je na invalidním vozíku.

Z účastnické výpovědi žalobce a) soud zjistil, že s Nelly měli společné zájmy. Hrál s ní na piano, sledoval, jak se učí, o citových záležitostech mluvila spíše s matkou, ale věděla o tom, že mu to matka řekne. Věděl o jejích kamarádkách, chodil s ní na koncerty, protože hrála na flétnu a piano. Věnovali se společně jachtingu, učila se všechno kolem lodí. Jezdili na společné dovolené. Žalobce věděl i o žalovaném, i když ho neznal, a až do nehody ho neviděl. Po nehodě mu telefonoval otec žalovaného a žalovaného samotného viděl den před projednávání trestní věci. Nevěděl o dohodách, o kterých se jednalo s otcem žalovaného nebo o kterých jednali právní zástupci. Je pravdou, že psal dopisy, na které mu rodiče zesnulé odpovídali. Po nehodě se otec zesnulé léčí. Situaci řeší s obvodním lékařem. Když jednal s žalovaným, mluvilo se o jeho přispívání do nadace, ale žalovaný se kromě dopisů neozval. Věděl, že nadace existuje, ale kromě peněz z pojištění nic nezaplátil. Otec žalovaného přislíbil, že po proběhlém trestním řízení budou zaplacený 2.000.000,-Kč, ale došlo k odstoupení od tohoto slibu. Žalovanému žalobce říkal, že by byli rádi, kdyby byla zaplacená určitá částka vcelku a že může přispět do nadace. Žalobci není známo, že by žalovaný zprostředkoval nějaký příspěvek do nadace.

Z účastnické výpovědi žalobkyně c) soud zjistil, že Nelly byla její sestra. Když byla žalobkyně malá, jezdila do rodiny žalobců a) a b) jednou za čtrnáct dní na víkendy a v létě i více. S Nelly si hrály, svěřovaly si se svými starostmi i radostmi. I když žalobkyně c) začala sama bydlet a pracovat, se sestrou se vídala. Sestra ji navštěvovala i v práci. Trávily spolu volný čas a každý rok společné dovolené. Bylo mezi nimi pět let rozdílu, a proto jen samy dvě na nějaké akce nejezdily, společné kamarády neměly. Po nehodě nemohla brát žalobkyně antidepressiva, protože byla tři měsíce po porodu.

Z lékařských zpráv soud zjistil, že žalobce a) je sledován praktickým lékařem z důvodu reakce na stres. Byly mu z tohoto důvodu medikovány léky a i nyní je intermitentně s obtížemi. Žalobkyně b) je léčena pro posttraumatickou poruchu vzniklou v souvislosti s tragickým úmrtím dcery, po celou dobu nebylo dosaženo bezpříznakového období. Musí trvale užívat medikaci. Žalobkyně c) se od 5.6.2013 po tragické události své sestry léčí s depresí pro reaktivní depresivní syndrom po tragické události.

Zástupce žalovaného předložil soudu novinové články s tím, že tyto novinové články ovlivnily psychický stav žalovaného. Navrhl vyslechnout žalovaného jako účastníka řízení s tím, že k jednání, které se konalo dne 28.4.2016, se žalovaný nedostavil, protože se na to

psychicky necítil. Tento návrh zástupce žalovaného nebyl soudem akceptován. Ve shodě se stanoviskem zástupce žalobců soud dovedl, že novinové články jsou z doby, kdy došlo k dopravní nehodě, příp. z doby projednávání trestní věci (nejsou aktuální). Není tedy důvodu, aby ovlivnily aktuální psychickou pohodu žalovaného. Pokud se žalovaný k soudu nedostavil, aby mohl poskytnout svou účastnickou výpověď, potom bude soud vycházet z vyjádření jeho zástupce a není zapotřebí toto soudní řízení prodlužovat, když není zřejmé, že by se k dalšímu jednání dostavil a jako účastník řízení skutečně vypovídal.

Na základě provedeného dokazování je možné učinit závěr o skutkovém stavu. Bylo jednoznačně prokázáno, že žalovaný svým jednáním způsobil dopravní nehodu, při které došlo ke zranění Nelly H. [REDAKCE], která na následky utrpěných zranění na místě zemřela, a to z nedbalosti, a rodiče a sestra zesnulé uplatňují nárok na přiměřené zadostiučinění za zásah do práva na ochranu jejich osobnosti.

Po právní stránce soud věc posoudil podle OZ účinného do 31.12.2013, tedy podle zákona č. 40/1964 Sb., který platil v době, kdy došlo k dopravní nehodě a škodnému následku. Již v trestním řízení byly žalobcům a) až c) přiznány částky odpovídající ustanovení § 444 odst. 3 OZ, a to žalobcům a) a b) 240.000,-Kč a žalobkyni c) 175.000,-Kč. V rozhodovací činnosti soudu se připouští paralelní uplatnění nároku na náhradu škody za usmrcení osoby blízké podle ustanovení § 444 odst. 3 OZ a nároku na finanční kompenzaci nemajetkové újmy za porušení práv na ochranu osobnosti podle ustanovení § 11 a § 13 OZ. Finanční zadostiučinění za neoprávněný zásah do práva na ochranu osobnosti lze přiznat, pokud nebude postačující morální zadostiučinění a pokud došlo ke snížení důstojnosti fyzické osoby či její vážnosti ve společnosti ve značné míře. O snížení důstojnosti fyzické osoby či její vážnosti ve společnosti ve značné míře jde, pokud újmu vzniklou v osobnostní sféře fyzická osoba vzhledem k povaze, intenzitě, opakování, trvání a šíři okruhu působení nepříznivého následku pociťuje a prožívá jako závažnou. Pro určení výše přiměřeného zadostiučinění v penězích zákon stanoví jako kritéria posouzení míry závažnosti vzniklé nemajetkové újmy a zvažování okolností, za kterých k neoprávněnému zásahu do osobnosti fyzické osoby došlo. Jde nejen o okolnosti na straně samotného škůdce, ale i na straně poškozené fyzické osoby. Při úvaze o přiměřenosti požadovaného zadostiučinění za neoprávněný zásah do práva na ochranu osobnosti musí soud vyjít z celkové povahy i z jednotlivých okolností konkrétního případu (rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 29.4.2015 sp. zn. 30 Cdo 36/2015). Ustanovení § 444 odst. 3 OZ přitom zakládá originální právo na jednorázové odškodnění pozůstalých uvedených pod písm. a) až f) za nemajetkovou újmu, která jim vznikne v případě usmrcení osoby blízké. Rozsah odškodnění je dán stanovením absolutních částek, na které pozůstalému vzniká nárok, prokáže-li existenci příbuzenského či jiného obdobného poměru s usmrceným, a to bez dalšího dokazování. Z toho lze dovést, že úmyslem zákonodárce bylo upravit odškodnění pozůstalých při usmrcení blízké osoby za nemajetkovou újmu v případě intenzity a okolností, které jsou obvyklé. Pokud jednorázové odškodnění není dostatečnou satisfakcí za vzniklou újmu na osobnostních právech, právní úprava nevyklučuje, aby se dotčené osoby domáhaly další satisfakce podle ustanovení na ochranu osobnosti (rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 12.11.2014 sp. zn. 30 Cdo 2003/2014 nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28.2.2011 sp. zn. 30 Cdo 1577/2009).

Pokud tedy jednorázové odškodnění, jehož výše je dána ustanovením § 444 OZ, nepředstavuje dostatečnou satisfakci za vzniklou újmu na osobnostních právech, přichází v úvahu, aby se dotčené osoby domáhaly i další relutární satisfakce podle ustanovení § 13

odst. 2 a 3 OZ. Taková situace v této věci nastala. Soud vychází z toho, že žalobci a) a b) v důsledku jednání přišli o dceru ve věku, kdy začínala samostatně žít a pro všechny žalobce je ztráta takové blízké osoby největší ztrátou, s níž se mohou ve svém životě setkat. Je tedy třeba poskytnout náhradu, která bude vyšší než částky, které mohly být žalobcům přiznány podle ustanovení § 444 OZ.

Při rozhodování o výši přiznané částky je třeba vycházet z kritérií, která lze shledat jak na straně poškozené, tak na straně škůdce, která rozebírá např. nálezn Ústavního soudu ze dne 22.12.2015 I. ÚS 2844/14 nebo i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12.4.2016 č.j. 4 Tdo 1402/2015-97. Dále je třeba použít princip proporcionality, a to tím způsobem, že soud porovná částky náhrady přisouzené v jiných případech, a to nejen v obdobných, ale i v dalších, v nichž se jednalo o zásah do osobnostních práv.

I Ústavní soud konstatoval, že nová právní úprava v OZ účinném od 1.1.2014 již nárok na náhradu nemajetkové újmy při usmrcení blízkého člověka zakotvila přímo, a to v ustanovení § 2959, ovšem v daném případě, kdy nárok vznikl ještě před jeho účinností, nelze uvedené ustanovení aplikovat bezprostředně. Jedná se však o interpretační pramen, jež vychází přímo z práv zaručených čl. 32 LZPS a z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Dle citovaného ustanovení subjekt odpovědný za škodu při usmrcení odčiní duševní útrapy zde vyjmenovaným osobám peněžitou náhradou vyvažující jejich utrpení. V případě, že nelze výši náhrady takto určit, stanoví se podle zásah slušnosti. Při posuzování výše odškodnění je tedy třeba posoudit všechny okolnosti případu a přiznat co možná srovnatelnou částku za objektivně podobné újmy. Z citovaného rozhodnutí sp. zn. 4 Tdo 1402/2015 vyplývá, že je ospravedlnitelné, aby se stanovení výše náhrady spojené s usmrcením blízké osoby odvíjelo v základním rozpětí mezi 240.000,-Kč až 500.000,-Kč, a to pro skupinu citově nejbližší spjatých osob, jakými jsou v tomto případě žalobci. Dle dovolacího soudu takto stanovený rozsah kompenzace odpovídá typovým (neutrálním) případům, tedy takovým, kde nejsou naplněny pro konkrétní situaci zpříšňující či naopak zmírňující kritéria. Dovolací soud porovná také jiné evropské právní úpravy v obdobných případech (výše nemajetkové újmy za usmrcení blízké osoby je v rozmezí od 200.000,-Kč do 500.000,-Kč také v Belgii, Rakousku, Slovinsku, Švýcarsku, další státy Finsko, Švédsko, Maďarsko kompenzují takovou nemajetkovou újmu rozpětím od 100.000,-Kč do 200.000,-Kč). Dovolací soud akceptuje při kompenzaci smrti blízké osoby pro uvedené typové případy horní hranici 500.000,-Kč, která vzhledem k původnímu nastavení ve smyslu paušální částky dle § 444 odst. 3 OZ ve výši 240.000,-Kč představuje navýšení, které odráží novou koncepci a úpravu v obdobné sféře. Nevylučuje však prolomení této hranice s ohledem na další kritéria.

Soud v této věci zohlednil shora uvedené závěry dovolacího soudu ve věci 4 Tdo 1402/2015. Vychází z toho, že dosud přiznaná náhrada ve výši 240.000,-Kč dle § 444 OZ není dostatečná, neboť neodpovídá svou výší okolnostem případu ani srovnatelným částkám za objektivně podobné újmy a vychází z toho, že základní částkou, která by bez přihlídnutí k dalším okolnostem měla být přiznána za následek – smrt blízké osoby, by měla být částka 500.000,-Kč.

Soud však hodnotil také další kritéria vyplývající zejm. ze shora uvedených rozhodnutí. Na straně žalobců soud hodnotil intenzitu vztahu žalobců se zemřelou, věk zemřelé a pozůstalých, hmotnou závislost pozůstalých na zemřelé a případné poskytnutí jiné satisfakce. Soud vychází z toho, že všichni žalobci utrpěli psychickou bolest ze ztráty velmi blízkého člověka, že tato bolest je omezila v ostatních aktivitách a v případě všech žalobců

přerostla až do potřeby jejich léčení různé intenzity. Nejvíce postihla tato bolest matku zesnulé, která měla nejintenzivnější možný vztah k zesnulé v rámci osob blízkých. Jednalo se o její jedinou dceru, byly si velmi blízké, svěřovaly se i s těmi nejintimnějšími záležitostmi, trávil volný čas, dovolené. Z tohoto důvodu soud navýšil základní náhradu nemajetkové újmy tak, jak byla shora odůvodněna ve výši 500.000,-Kč o dalších 75.000,-Kč s tím, že částka 240.000,-Kč byla žalobkyni b) uhrazena na základě trestního rozsudku, částku 35.000,-Kč žalovaný uhradil dobrovolně z prostředků získaných z pojištění a zbývá tedy k úhradě částka 300.000,-Kč.

Stejně tak blízký byl vztah mezi žalobcem a) a zesnulou. Také žalobce a) utrpěl psychickou bolest ze ztráty své dcery. Byli si blízcí. Znal její kamarády, měli společné koníčky, ve kterých ji podporoval. Hrál s ní na piano, chodil s ní na koncerty, věnovali se společně jachtingu, jezdili na společné dovolené. Také žalobce a) v důsledku psychického utrpení se stále podrobuje léčbě. Přesto jeho vztah k dceři soud nehodnotí tak těsně blízký jako vztah mezi matkou a dcerou, a proto přiznal žalobci a) zvýšení základní náhrady o 25.000,-Kč, celkem tedy na 525.000,-Kč s tím, že částka 240.000,-Kč byla uhrazena na základě trestního rozsudku, 35.000,-Kč zaplatil žalovaný z pojištění a zbývá k úhradě částka 250.000,-Kč.

Také žalobkyně c) utrpěla ztrátou své sestry psychická traumata. Vztah mezi nimi byl velmi dobrý, nadstandardní, často se vídaly, trávil spolu volný čas a společné dovolené. Dle názoru soudu takovým nadstandardním vztahům odpovídá zvýšení základní částky stanovené § 444 OZ na celkovou částku 295.000,-Kč. Částka 175.000,-Kč přitom byla uhrazena na základě trestního rozsudku a 20.000,-Kč žalovaným dobrovolně.

Při stanovení výše náhrad soud vycházel také z věku zesulé, které bylo v době dopravní nehody osmnáct let a měla před sebou celý život a jistě i chvíle, které mohla společně se svou rodinou strávit. Otázka hmotné závislosti pozůstalých na usmrcené osobě v této věci hodnocena nebyla, neboť žalobci na zesulé nebyli hmotně závislí.

Na straně odpovědné osoby, tedy žalovaného, soud hodnotil postoj žalovaného, jeho majetkové poměry, míru zavinění a zvažoval i možnost reálného uspokojení přiznaných nároků. Na straně žalovaného soud neshledal žádné výrazné skutečnosti, které by vybočovaly z obdobných případů a měly za následek snížení shora uvedených částek nemajetkové újmy. Je skutečností, že žalovaný se za své jednání všem zúčastněným osobám omluvil, a to zpravidla písemně. S rodiči zesulé se osobně setkal jednou. Takový postoj však ve spojení s dalším jednáním žalovaného nelze považovat za projev takové lítosti, která by měla vliv na snížení dopadu jeho jednání na poškozené v satisfakčním smyslu. K určitému zadostiučinění zcela jistě došlo vynesáním trestního rozsudku, kterým byl žalovaný uznán vinným tím, že se dopustil nedbalostního trestného činu. Konstatovanou nedbalost lze opět vnímat jako neutrální prvek (na rozdíl od situací, v nichž by jednání vykazovalo úmysl nebo zvláště zavrženíhodný úmysl). Svou lítost žalovaný projevovat zejm. písemně a i dle vyjádření zejm. žalobce a) zejm. jako reakci na určité kroky ze strany poškozených. Pokud žalovaný žalobcům plnil finanční částky, jednalo se vždy o finance, které získal z prostředků krytých pojištěním. Žádné jiné finanční prostředky žalobcům nezaplatil, byť sliboval kompenzaci nemajetkové újmy. Nabízel splácení finančních prostředků měsíčními platbami nebo zaplacení částky 38.500,-Kč, které našetřil. K tomu však nikdy nedošlo. Takový postoj žalovaného nelze tedy hodnotit jako takový, který by měl za následek snížení náhrady nemajetkové újmy. Hodnotit lze i skutečnost, že pro svůj údajný psychický stav nebyl schopen dostavit se k soudu a jako

účastník při nařízeném jednání vypovídat, zatímco strana žalujících, která byla značně postižena úmrtím blízké osoby, se dostavila a o následcích žalovaným způsobené dopravní nehody vypovídala. Na základě všech těchto skutečností soud neshledal důvody pro snížení shora uvedených částek a uložil tedy žalovanému zaplatit matce zesnulé částku 300.000,-Kč, otci 250.000,-Kč a sestře 100.000,-Kč – celkem 650.000,-Kč.

Ještě je třeba zdůraznit, že soud zvažoval i skutečnost, že částka, která byla žalobcům přiznána, nemůže být ve smyslu majetkových poměrů žalovaného pro něj likvidační (tj. aby mu znemožňovala vést snesitelný a lidsky důstojný život). Nebylo sice předmětem dokazování, jaké má žalovaný příjmy, je však zřejmé, že žalovaný je mladý člověk v produktivním věku, který mu umožní hradit jemu uloženou povinnost. Není přitom významné, zda v době přiznání tohoto nároku žalovaný disponuje nebo nedisponuje výraznějším majetkem nebo jaké jsou nyní jeho příjmové poměry. Žalovaný vzhledem k jeho věku bude mít jistě možnost vzniklou újmu do budoucna uhradit za současného zachování možnosti vést snesitelný a důstojný život.

Soud tedy přiznal žalobcům shora uvedené částky a ve zbývajícím rozsahu byla žaloba zamítnuta.

Protože žádný z účastníků neměl ve věci úspěch zcela, soud postupoval podle § 142 odst. 2 o.s.ř. a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobci byli v tomto řízení osvobozeni od placení soudních poplatků, proto v rozsahu přiznaného nároku soud vyměřil soudní poplatek žalovanému, a to v souladu s § 2 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., a to podle položky 1 Sazebníku soudních poplatků.

Lhůtu k plnění ve výrocích I., II., III. a V. soud stanovil dle § 160 odst. 1 o.s.ř.

O d ů v o d n ě n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení stejnopisu písemného vyhotovení, dvojmo, prostřednictvím zdejšího soudu ke Krajskému soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozsudkem splněna řádně a včas, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo exekuci.

V Ústí nad Orlicí dne 4.5.2016

JUDr. Dana Anderová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Lucie Marešová